Oświadczenie złożone
przez senatora Waldemara Witkowskiego
w dniu 29 lipca 2026 r.

Oświadczenie skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk

Szanowna Pani Minister!

Obecny stan prawny nakłada na osoby prawne obowiązek raportowania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nawet wtedy, gdy kwoty zobowiązań składkowych wynoszą 0 zł. Specyfika funkcjonowania wielu osób prawnych – w tym spółek kapitałowych, fundacji oraz stowarzyszeń – opiera się na specyficznych modelach rozliczeń finansowych. Powszechną i w pełni legalną praktyką jest wypłacanie wynagrodzeń członkom organów zarządzających lub nadzorczych tylko raz w roku. Dzieje się to najczęściej po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za rok ubiegły, podziale zysku lub zakończeniu rocznego etapu projektów statutowych. W konsekwencji realny obowiązek naliczenia, wykazania i odprowadzenia składek, np. składki zdrowotnej z tytułu powołania do zarządu, pojawia się tylko w jednym, konkretnym miesiącu roku. Przez pozostałe 11 miesięcy kwoty należnych składek w danym podmiocie wynoszą dokładnie 0 zł, a struktura zgłoszonych osób pozostaje niezmienna.

Mimo braku jakichkolwiek bieżących operacji kadrowo-płacowych w określonych okresach przepisy bezwzględnie zmuszają osoby prawne do comiesięcznego generowania, autoryzowania i wysyłania deklaracji ZUS DRA oraz raportów ZUS RCA. Sytuację podmiotów pogarsza fakt, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych wdraża kolejne aktualizacje techniczne i nowe wzory formularzy. Zmusza to płatników do stałego nadzorowania oprogramowania księgowego tylko po to, by przez niemal cały rok przesyłać do urzędu puste deklaracje.

Dla wielu podmiotów, zwłaszcza osób prawnych i organizacji społecznych niezatrudniających na stałe personelu administracyjnego, wymóg ten generuje nieuzasadnione koszty. Są one zmuszone do opłacania stałego comiesięcznego abonamentu w biurach rachunkowych wyłącznie za techniczną wysyłkę zerowych deklaracji. Środki te mogłyby zostać przeznaczone na inwestycje, rozwój gospodarczy czy cele statutowe.

Zmuszanie podmiotów prawnych do tak uciążliwej, powtarzalnej i bezcelowej sprawozdawczości stoi w sprzeczności z ideą upraszczania prawa oraz rządowymi zapowiedziami walki z biurokracją. System informatyczny ZUS bez trudu mógłby przetwarzać zgłoszenia roczne lub incydentalne, bez generowania sztucznego obciążenia administracyjnego po stronie obywateli.

Zwracam się do pani minister z pytaniem, czy rozważane jest wprowadzenie rozwiązań prawnych, które rozwiążą przedstawiony problem.

Waldemar Witkowski
senator RP
przewodniczący Komisji Edukacji